

TILASTOTIETOA OSA-AIKATYÖSTÄ

OSA-AIKATYÖNTEKIJÖITÄ ENEMMÄN KUIN KOSKAAN

Osa-aikatyön kasvu ollut tasaista finanssikriisistä lähtien. Määrään tuli merkittävä muutos koronan myötä.

Vuoden 2024 1. – 3. vuosineljännekset

- 481 000 osa-aikaista työllistä, joista palkansaajia 395 000. Enemmän kuin koskaan ko. ajankohtana.
- Vuosien 2014 – 2024 osa-aikatyön määrä kasvanut 108 000 henkilöllä, joista palkansaajia on 94 000.

Tuorein vuositieto 2023

- 402 000 osa-aikaista palkansaajaa

Osa-aikaiset palkansaajat (Lähde: Tilastokeskus)

KAUPASSA JA MARA-ALALLA YHTEENSÄ YLI 100 000 OSA-AIKAISTA

- Vuoden 2024 1. – 3. vuosineljänneksillä koko kaupan alalla ja majoitus- ja ravitsemistoiminnan palveluksessa yhteensä 104 000 osa-aikaista palkansaajaa
- Koko vuonna 2023 osa-aikaisia tukku- ja vähittäiskaupassa (pl. moottoriajoneuvojen kauppa) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa 107 900 palkansaajaa

Palkansaajat		
	Vuosi- keskiarvo	Muutos %
2009	280 000	-
2010	290 000	4 %
2011	302 000	4 %
2012	308 000	2 %
2013	303 000	-2 %
2014	305 000	1 %
2015	302 000	-1 %
2016	322 000	7 %
2017	331 000	3 %
2018	343 000	4 %
2019	357 000	4 %
2020	329 000	-8 %
2021	379 000	15 %
2022	397 000	5 %
2023	402 000	1 %

Palkansaajien työsuhteen tyyppi toimialan mukaan vuonna 2023 (Lähde: Tilastokeskus)

	Palkansaajat yhteensä	Jatkuva kokoaikatyö	Jatkuva osa- aikatyö	Määräaikainen kokoaikatyö	Määräaikainen osa-aikatyö
46 Tukku- ja vähittäiskauppa (1)	75400	65 800	3200	4 400	2 000
47 Vähittäiskauppa (2)	138800	69 500	47600	6 600	15 200
80 Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	12700	8 700	3 200	-	900
81 Kiinteistön- ja maisemanhoito	72 100	45 900	13 400	7 800	5 100
l Majoitus- ja ravitsemistoiminta	87 000	40 400	28 000	6 700	11 900
em. toimialat yhteensä	386 000	230300	95 400	25 500	35 100
kaikki toimialat yhteensä	2 291 700	1 639 000	269 100	227 600	156 000

(1 ja (2 pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa

KAUPASSA JA MARA-ALALLA ENEMMISTÖ UUSISTA TYÖSUHTEISTA OSA-AIKAISIA

Vuonna 2023 kaikista alkaneista työsuhteista osa-aikaisia oli 31 %, mutta vähittäiskaupassa 60% ja majoitus- ja ravitsemisalalla 59%.

Palkansaajien alle vuoden kestäneet erilaiset työsuhteet toimialan mukaan (Lähde: Tilastokeskus)

OSA-AIKATYÖ OTETAAN, KUN KOKOAIKAISTA EI OLE

- Neljäsosa osa-aikatyöntekijöistä, 95200 henkilöä, tekee sitä, koska kokoaikatyötä ei ole löytynyt. (vastentahtoinen osa-aikatyö)
- Myyjät on isoin ammattiryhmä, jossa on vastentahtoista osa-aikatyötä. Lähes 17 000 myyjää tekee osa-aikatyötä, koska kokoaikaista työtä ei ole tarjolla.
- Vuonna 2023 Suomessa vastentahtoista osa-aikatyötä tekevien osuus kaikista osa-aikatyöntekijöistä oli Pohjoismaista korkein (Suomi 25%, Ruotsi 20%, Norja 12%, Islanti 12% ja Tanska 7%).
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsa_eppgai/default/table?lang=en
- Osa-aikatyön tekemisen syy Suomessa vuonna 2023:
24 % kokoaikatyötä ei ollut; 31 % opiskelu; 7,5 % hoitaa omia lapsia tai omaisia; 10 % terveydellisistä syistä, 28 % muu syy tai ei osaa sanoa.

Osa-aikatyötä tehneet palkansaajat vuonna 2023 osa-aikatyön syyn mukaan (Lähde: Tilastokeskus)

Osa-aikaiset yhteensä	Kokoaikatyötä ei ollut tarjolla	Opiskelee	Hoitaa omia lapsia tai omaisia	Terveydellisistä syistä	Haluaa muusta syystä tehdä	Ei osaa sanoa tai tuntematon
401 700	95 200	125 500	30 100	38 400	111 200	1 400
%osuus	23,7 %	31,2 %	7,5 %	9,6 %	27,7 %	0,3 %

Palvelualojen ammattiliiton jäsenkyselyssä osa-aikaisesti työskentelevistä syy siihen: 61 % kokoaikatyötä ei tarjolla, 11 %: opiskelu, läheisiensä hoivaaminen 3 %, oma terveys 8 % ja muut syyt 17 %

Yli puolet kaupan (65%), marava-palveluiden (58%) ja kiinteistöpalveluiden (54%) osa-aikatyöntekijöistä on vastentahtoisesti osa-aikaisia. ja kiinteistöpalvelulla yli puolet

OSA-AIKATYÖ ON TYÖSSÄKÄYVIEN KOYHYYSRISKI

- PAMin jäsenkyselyssä taloudellisista huolistaan kertoi 87 % on osa-aikaisista ja 79 % kokoaikaisista.
- Viimeisen 12 kuukauden aikana taloudellinen tilanne oli heikentynyt yli puolella (51%) osa-aikaisista ja joka neljännellä (26 %) kokoaikaisista.

[PAMlin jäsenkysely 2024](#)